

MAKÜ | #evdekal

www.mesutkoc.com

Araştırma Teknikleri II

■ Araştırmada Veriler

Not: Bilgiler çeşitli kaynaklardan derlenmiştir.

Araştırmada Veri

Veri Toplama

Bilimsel araőtırmalar, belirli amaçlar doğrultusunda gerçek ve dūőünsel varlıklar üzerinden elde edilen bilgilere ve verilere dayalı olarak yürütölmektedir. Kurulan varsayımlar bu veriler yardımıyla test edilmektedir. Veriler araőtırmanın yürütöldüğü temel dayanaklardır. O nedenle veri toplamaya baőtılamadan hangi amaçla, ne tür verilerin, hangi veri kaynaklarından, ne zaman, nasıl veya hangi tekniklerle ve kimler tarafından toplanacağı belirlenmelidir.

Veri Türleri

Araştırma probleminin çözümine hizmet eden, çeőtıtlı veri kaynaklarından sağlanan ve üzerinde iőtlem yapılabilen her türlü bilgiye, ölçüm ve değere **veri** denir. Veriler araştırma için ham bilgilerdir. Bunların iőtlenip değerlendirilmesi durumunda anlamlı olur ve faydalı hale gelir.

Bir araştırmada kullanılacak veri için mümkün iki biçim vardır. Sayılar ve kelimeler. Geleneksel olarak veri denildiğinde, nicel yapıda sayılardan oluőtun bir rakam kümesi akla gelir. Günümüzde kalitatif araőtırmalara atfedilen değer ve önem sonucunda, kelimeler, ifadeler ve diğer anlatım biçimleri de veri tanımı kapsamında değerlendirilmektedir.

Bilimsel araőtırmalarda kullanılan verileri, **nicel-nitel**, **olgusal-yargısal** ve **birincil-ikincil kaynak** veri Őeklinde sınıflandırıldığı görölmektedir.

Araştırmada Veri

Nicel veriler: Nesne ve olayların özelliklerinin sayılarla ifade edilmiŐ halidir. Ölçümler ya da sayımlar gibi sayısal nicelikler biçiminde elde edilen veriler, örneğın, boy uzunluğu, ağırlık vb. Diğer bir ifadeyle, birimlerin ölçüm ve tartım sonucu değerleri saptanan sayısal özelliklerini belirten, aralıklı, ölçekli veya orantılı ölçekli deđerŐkenlerdir.

Nitel veriler: Nesne ve olayların özelliklerinin değer yargılarına bağlı olarak söz ve kelimelerle ifade edilmiŐ halidir. Nitel verileri ölçeklendirmek, sıralamak ve derecelendirmek suretiyle sayısal değerler vererek nicel hale getirmek mümkündür. Bilimsel araőtırmalarda genellikle nicel ve olgusal verilere ulaşmak amaçlanır. Ancak bu verilerin elde edilemediği durumlarda yargısal verilere başvurulur.

Olgusal veriler: KiŐisel yargılara bağımlı olmayan, herkesin üzerinde anlayabildiği türden gözlenebilir ölçütleri olan gerçeklerdir. Dünyada var olan her Őey, güneŐ, hissedilen bir diŐ ağrısı, bir sözün söylenmiŐ olması ve herhangi bir yorum gerektirmeyen kiŐisel yargılardan bağımsız Őeyler birer olgudur.

Yargısal veriler: Olgusal nitelikte olmayan, öznel nitelikte ve kiŐisel yorum gerektiren bilgilerdir. İnsanların görüşleri, düşünceleri, ilgi ve tutumları yargısal verilere örnek oluşturur. Yargısal veriler olgusal veriler gibi, duyu organları ya da belirli araçlarla doğrudan algılanabilir, ölçülebilir ve gözlenebilir özellikte değildir.

Araştırmada Veri

Araştırma verileri, verinin temin edildiği kaynağa göre birincil ve ikincil kaynak verileri Őeklinde sınıflandırılır.

Birincil veriler: Araştırma amacı doğrultusunda bizzat araőtırmacı tarafından yapılan **rnekleme, deney, gözlem, anket, görüŐme ve alan çalıŐması** sonucu elde edilmiŐ verilerdir. Evrendeki canlı ve cansız tüm gerçek varlıklar ile düŐünsel varlıklar ve olaylar birincil veri kaynağıdır. Birincil verilere orijinal veriler de denir.

İkincil veriler: BaŐkaları tarafından daha önce farklı amaçlarla derlenmiŐ istatistiklerden, yazılmıŐ her türlü yayın, kitap, rapor, belge ve benzeri dökümanlardan elde edilen verilere ikincil veriler denir. Araőtırmacı ikincil kaynak verilerini kendi amacı doğrultusunda seçerek kullanır. İkincil kaynak verileri genellikle kütüphanelerden, internetten, resmi/özel kurumların ve meslek kuruluşlarının kayıtlarından elde edilebilir.

Bilimsel araőtırmalarda önemli olan birincil (orijinal) veri kaynaklarını kullanmaktır. Birincil veri kaynaklarının bulunmadığı veya ulaŐmanın güç olduğu durumlarda ikincil veri kaynakları da kullanılabilir. Bazen her ikisi de birlikte kullanılabilir. Birincil kaynaklardan veri toplama ikincil kaynaklardan veri toplamaya göre daha maliyetli ve zaman alıcıdır. Birincil veriler araştırma problemine cevap vermek üzere toplanan **yeni** verilerdir. Bu verileri toplayan araőtırmacı gerekilerine ve yöntemlerine yer vermelidir.

MAKÜ | #evdekal

Teşekkür Ederim.

Araştırma Teknikleri II